

Gemeente Midden-Groningen
Postbus 75
9600 AB Hoogezand

IBAN NL 45 BNGH 0285 1729 48
Tel.nr: (0598)-373737
www.midden-groningen.nl

Bestuur Nationaal Programma Groningen
Hendrik Westersstraat 24
9791 CT TEN BOER

Datum: 11 juli 2019
Uw kenmerk:
Behandeld door: F.M. Bouwman
Bijlage(n): 0

Verzenddatum:
Zaak: 2019-025469
Mailadres: mieke.bouwman@midden-groningen.nl

Onderwerp: Zienswijze Programmakader Nationaal Programma Groningen

Zeer geacht bestuur,

Hierbij doen wij u onze zienswijze op de concept-Programmakaders Nationaal Programma Groningen toekomen zoals we die van u hebben ontvangen. Het verheugt ons u te kunnen mededelen dat deze zienswijze de unanieme mening van de raad van Midden-Groningen weergeeft.

In deze zienswijze doen wij eerst een aantal meer algemene waarnemingen. Vervolgens gaan we in op de hoofdlijnen van de programmakaders en tenslotte doen wij u nog een aantal verzoeken om tot meer specifieke aanscherpingen te komen.

1. Waarnemingen

Bij verschillende gelegenheden is door de Raden, de Staten en het NPG-bestuur opgemerkt dat de toegevoegde waarde van het NPG structureel en zo concreet mogelijk moet worden ervaren door de inwoners. Wij delen dat.

Binnen het NPG is de eerste 300 miljoen reeds geoormerkt of bestemd. Hierbij is vooral gekeken naar burgerparticipatie, terwijl dit niet een hoofdcriterium is voor investeringen in projecten en programma's. Neemt niet weg dat wij burgerparticipatie wel heel belangrijk vinden. In de beeldvorming lijkt hier de burgerparticipatie (nog) niet tot zijn recht gekomen, terwijl we dat zeer belangrijk vinden. Wij vragen daar aandacht voor.

2. Hoofdlijnen

Al op 5 juni is in een bijeenkomst van raads- en statenleden aangegeven dat de zo noodzakelijke voortgang in de versterkingsopgave en het schadeherstel een heel belangrijke randvoorwaarde is voor het succes van het NPG. Zo zal dat ook door onze burgers worden ervaren. Terecht dat dit als uitgangspunt in de Programmakaders is meegenomen.

Wij kunnen ons geheel vinden in het hanteren van het begrip Brede Welvaart als indicator voor het programma als geheel, waarbij wij van mening zijn dat het onze ambitie zou moeten zijn om Groningen en meer specifiek de regio waarvoor het NPG bedoeld is, in de Brede Welvaartsmonitor op het landelijk gemiddelde te brengen. Dat vergt ook een meer integrale kijk op die regio.

De toevoeging van het vijfde thema “Kwaliteit van de fysieke leefomgeving” vinden wij een zinvolle toevoeging. Wij plaatsen daar wel een kanttekening bij dat dit figuurlijk en niet letterlijk wordt bedoeld, er daarbij van uitgaande dat het niet gaat om de inpassingskosten (versterking).

3. Meer specifieke aanscherpingen

- Voortgang versterking en schadeherstel

Terecht is dit een belangrijk uitgangspunt. Onze inwoners hebben recht op een schadevrije en toekomstbestendige woning. Dat is essentieel om ook aan andere aspecten van de toekomst te kunnen werken. We willen de voortgang op dit vlak heel goed in beeld gebracht krijgen om te kunnen volgen wat dit betekent voor het welslagen van het NPG.

- Lokale en thematische plannen

Wij vinden het van belang dat we blijven kijken naar het perspectief van de hele regio. Het lokale plan voor Midden-Groningen dient structureel bij te dragen aan een beter perspectief voor Midden-Groningen en haar inwoners, en in het verlengde daarvan ook voor de regio. In die zin vinden wij dat de lokale programma's en de thematische goed op elkaar afgestemd zouden moeten worden om win-winsituaties te realiseren. Daarbij opmerkende dat lokale plannen ten opzichte van de thematische plannen voorop gaan.

We kunnen een versnellingslag maken in versterking en herstel door onze inwoner meer regie te geven. Dat zullen we bij de inrichting van onze lokale en thematische programma's ook op moeten inspelen.

- Daar waar mogelijk wordt de planvorming vanuit het NPG gezwaluwstaart aan de versterking; daar waar dit elkaar versterkt en een meerwaarde oplevert.

En door Persoonlijke Meerjarenplannen te combineren op blok, buurt/wijk en dorpsniveau kunnen plannen ontstaan die van onderaf invulling geven aan de gemeentelijke versterkingsplannen. Zo kunnen wij deze ontwikkelingen op een harmonieuze manier verbinden (zwaluwstaarten) met de projecten en programma's van het NPG. Een voorbeeld kan zijn dat in het kader van de provinciale energietransitie het energie-neutraal maken van een dorp dit ook wordt opgenomen in een Persoonlijk Meerjarenplan. Om dit te bevorderen kunnen de NPG-plannen bijvoorbeeld getoetst worden op generaties, doelgroepen en dorpen/wijken/postcodes.

- Aandacht voor het sociaal economische aspect: bied perspectief op kansrijk opgroeien en op zekerheid en veiligheid in een vernieuwde sociaaleconomische structuur. Daarbij moet onderkend worden dat het succes van grootschalige projecten afhankelijk is van de acceptatie (o.a. betaalbaarheid) bij de inwoners.

- Concretiseer het perspectief in een ambitie om Groningen in de Brede Welvaarts-monitor op het landelijk gemiddelde te brengen voor de gekozen doelstellingen. Het zou wat ons betreft goed zijn om dit op projectmatig niveau voor 2030 en op programmatisch niveau voor de langere termijn (2040) te concretiseren. Daarvan afgeleid zouden doelstellingen en indicatoren geformuleerd moeten worden. Daarbij zouden wij het raadzaam vinden een 0-meting te verrichten en de resultaten te publiceren in een Groningse monitor.
- Voor wat betreft de doelstellingen zoals deze zijn benoemd op bladzijde 9 van de bespreeknotitie legt de raad van Midden-Groningen de prioriteit bij de volgende doelstellingen:
 - Verbeteren van de gebiedsidentiteit met respect voor de historische waarde;
 - Verbeteren van de kwaliteit van de sociale leefomgeving; Bij deze doelstelling vragen we specifiek aandacht voor de sociale achterstanden;
 - Versterking van het ondernemers- en vestigingsklimaat;
 - Bijdragen aan meer fysiek en mentaal gezonde jaren in eigen omgeving;
 - Verbeteren van de afstemming tussen onderwijs en arbeidsmarkt en vergroten duurzame inzetbaarheid mensen;
 - Versterken economische structuur door investeringen en het vergroten van kansrijke innovaties, *die bijdragen aan en passen bij* de maatschappelijke opgaven van de regio.

Bij de laatste doelstelling stellen wij een tekstwijziging voor. Zie het cursieve gedeelte.

- Voor wat betreft het ontwikkelen van indicatoren attenderen wij u op het programma “Kans voor de veenkoloniën”. Dit programma is ontwikkeld om in acht jaar de gezondheidsverschillen in de regio te verkleinen en de leefsituatie van 475.000 inwoners duurzaam te verbeteren. Hiervoor zijn ook indicatoren ontwikkeld. Wellicht kunnen deze behulpzaam zijn.
- Wat betreft de monitoring zou er een onderscheid gemaakt moeten worden tussen:
 - een monitor voor de (middel)lange termijn die de raden en staten in staat moet stellen de feitelijke voortgang te meten in toegevoegde waarde voor generaties, doelgroep en dorpen/wijken.
 - een monitor voor de korte termijn die bij de inwoners peilt hoe de voortgang wordt ervaren en bedenk hiervoor een vorm vanuit het uitgangspunt dat inwoners ook daadwerkelijk iets merken van de effecten van het NPG.
- Governance: Wij vinden het zeer wenselijk de bestuurlijke organisatie (governance) zodanig aan te passen dat het NPG-bestuur en de bestuurders die namens de regio leiding geven aan de aanpak van de versterking en schadeherstel één profiel ontwikkelen en vertegenwoordigen. Dit vergt een meer herkenbare invulling van het ‘regio-bestuur’. Voorkom daarbij personele unies tussen twee besturen, maar overleg wel regelmatig. Open en transparant. Verzeker daarmee een keiharde scheiding tussen de twee financieringsstromen maar eenduidigheid in communicatie en onderhandelingen.

- Draagvlak: Wij dringen er daarbij op aan om het NPG bestuur te verzoeken om nog ontbrekende partners (bouw, corporaties, (zorg)werkgevers, bewonersorganisaties een duidelijker positie te geven in de governance.

Nogmaals onderstrepen wij het belang van het centraal stellen van de inwoners bij het vaststellen van onze ambitie. De inwoners in het brede gebied moeten er merkbaar op vooruit gaan! Daarin onderstrepen wij het advies van Pastors en Deetman dat het ambitieniveau van abstract naar concreet moet worden gemaakt in een meerjarenprogramma dat reguliere bestuurstermijnen overstijgt.

Wij hopen dat onze zienswijze u voldoende bouwstenen oplevert om de programmakaders vorm te geven en zien dit document met vertrouwen tegemoet. Daarbij vragen wij u om daar ook een nota van beantwoording van de zienswijzen toe te voegen.

Met vriendelijke groet,

De gemeenteraad van Midden-Groningen

Voorzitter
A. Hoogendoorn

Griffier,
F.M. Bouwman